ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ДСНС України

Сектор зв'язків із ЗМІ
та роботи з громадськістю
ГУ ДСНС України
у Запорізькій області

ЕКСПРЕС-ІНФОРМАЦІЯ

Про правила безпеки під час
відпочинку на водних об'єктах

Вода є невід'ємною частиною життя на Землі. Але, на жаль, водяна стихія несе в собі велику небезпеку. Так, мабуть, ніхто не зможе заперечити, що вигляд бурхливого моря, спокійної річки або мальовничого озера захоплює, надихає і манить, а рятувальників бентежить і непокоїть. Бо саме ця не оповита стихія щороку поглинає людські життя.

Кількості нещасних випадків на воді чи не щодня лякає невтішною статистикою. Так, лише до початку оздоровчого періоду 2019 року на водоймах Запорізької області потонуло 7 громадян, з них – 2 дітей. Водночас, з початку червня вода забрала життя вже 27 людей, з них – 3 дітей. Завдяки оперативним діям підрозділів ДСНС, інших служб та населення з початку 2019 року вдалося врятувати життя 49 громадянам, з них – 20 дітей.

5 червня до Служби порятунку «101» від місцевих жителів надійшла інформація про подію на озері Гарячка в місті Мелітополь. Як з'ясувалося, 20-річний молодий чоловік пішов купатись до озера, пірнув та зник під водою. Вже 6 червня водолази Аварійно-рятувального загону спецпризначення підняли тіло на берег та передали працівникам поліції для проведення судмедекспертизи.

07 червня від чергового Приазовського відділу Національної поліції надійшло повідомлення про те, що в районі пляжу ДОЦ «Чайка» у воді на відстані 100 м від берега знаходиться тіло людини без ознак життя. Місцеві жителі дісталися на човні до нього та доставили на берег. Загиблим виявися 15-річний хлопець, який зник 05 червня. Лікарі швидкої медичної допомоги констатували смерть дитини. Нагадаємо, як сталося раніше, троє хлопців купалися у Азовському морі без нагляду дорослих і під час занурення один із них зник у воді. Сталася подія на пляжі в районі будинку відпочинку «Екскребул» у с. Строганівка. Водолази Аварійно-рятувального загону спецпризначення ГУ ДСНС обстежили місце, де зник хлопець. Співробітники Національної поліції та Прикордонної служби обстежили берегову лінію. Тіло хлопця знайшли за 5 км від місця події.

8 червня на Азовському морі загинуло двоє людей. Перший випадок стався в районі пляжу б/в «Бригантина» смт Кирилівка Якимівського району. Рятувальники аварійно-рятувального відділення АРЗ СП на відстані 2 м від берега дістали тіло людини без ознак життя. Загиблою виявилася 38-річна жінка. Згодом поблизу дальнього маяка на Бердянській косі в м. Бердянськ співробітники КП "Рятувально-водолазна служба" вилучили з води тіло людини

без ознак життя. Особисті дані чоловіка встановлюються. Тіла загиблих передали для проведення судмедекспертизи.

8 червня на околиці с. Любимівка Михайлівського району в зрошувальному каналі потонув 7-річний хлопчик. Рятувальники вилучили тіло дитини з води та передали співробітникам поліції для проведення судмедекспертизи.

11 червня на природному водоймі поблизу вул. Каховська м. Василівка потонув 8-річний хлопчик. Рятувальники вилучили тіло дитини з води та передали співробітникам поліції для проведення судмедекспертизи.

На жаль, судячи зі статистичних даних, можемо зробити висновок, що діти досить часто стають жертвами власної необізнаності. Батьки повинні розуміти, що влітку підростаюче покоління не знаходиться під наглядом вчителів в школі та цілий день належить сама собі. Дитина як молодшого, так і старшого віку потребує особливої уваги під час відпочинку на морі, річці чи іншій водоймі.

Небезпеку для населення області та відпочиваючих на узбережжі Азовського моря несуть водні об'єкти із загальною протяжністю берегової смуги понад 400 км, ріка Дніпро, Каховське водосховище, 108 малих річок і 849 ставків. Крім того, зрошувальні канали, в яких взагалі заборонено купатися, але громадяни навмисно наражають не лише власне життя на небезпеку, а й життя своїх дітей.

Дуже важливо відпочивати на пляжах, де є рятувальні станції та пости. Адже результат рятувальної операції залежить від хвилин, часто секунд.

Станом на 01.06.2019 року комісіями ТЕБ та НС визначено місця масового відпочинку людей в Якимівському районі – 263, Приазовському районі – 36 місць масового відпочинку людей на водних об’єктах, Приморському - 41, Вільнянському – 3, К. Дніпровському – 1, м. Бердянськ – 69, м. Енергодар - 3. Офіційними пляжами міста Запоріжжя є Центральний (Ліва та Права сторона) і Правобережний міські пляжі. До початку літнього періоду працівниками Комунального підприємства «Титан» забезпечене облаштування на пляжних зонах рятувальних постів.

На жаль, архіви ДСНС кожного року поповнюються трагічними випадками на воді. Кожен рік вода поглинає життя людей. Кожного вересня чиясь дитина не приходить більше до школи. А виною тому є елементарна необізнаність та нехтування правилами безпеки.

Чи впевнені ви, що саме ваша дитина не опиниться у цій жахливій статистиці? Тож перед тим, як відпускати її на водоймище, переконайтесь, що ваш син або донька обізнані у питаннях безпеки на воді та вправно плаває. А краще за все – завжди бути поруч із дитиною.

Вагоме значення має також температура води. Низька температура води викликає спазм судин шкіри та легень, довготривале скорочення дихальних м’язів, що призводить до гострих порушень дихання та серцевої діяльності, анемії мозку, яка проявляється втратою свідомості, або близьким до цього станом. У практично здорової людини при швидкому входженні у холодну воду може розвинутись холодовий шок, який іноді закінчується смертю. Подібний стан може розвинутися не лише в холодній (нижче 16-17 °С), але й достатньо теплій воді (22-26 °С), коли її температура значно відрізняється від температури

тіла, що обумовлено тривалим перебуванням на сонці чи фізичними перевантаженнями.

Серед інших причин, що призводять до утоплення, необхідно назвати невміння плавати, втома при тривалих запливах, хворобливий стан, травми при стрибках у воду (особливо у незнайомих місцях), порушення серцевої діяльності при підводному плаванні на глибинах понад 2 м. Проте, не тільки діти не дотримуються правил поведінки на водних об'єктах. Здавалося б, цілком дорослі та адекватні люди іноді гинуть або травмуються через власну необачність. Майже половина всіх утоплень спричинені вживанням алкоголю. Вживання алкоголю на пляжах зараз, на жаль, є чи не традицією. Не дивно, що «вибухова суміш» спиртних напоїв та пекучого сонця дає свої трагічні результати.

Чинниками, що посилюють небезпеку при купанні, є значна швидкість течії води, коловороти, підземні джерела, що різко зменшують температуру води в обмеженому просторі, великі хвилі, можливість зіштовхнутись з плаваючими засобами. Значному зниженню ризику утоплення, не лише в звичайних, але й в екстремальних умовах, сприяє виховання в людини вольових якостей та загартування організму.

Тож постає нагальна потреба забезпечення належної роз'яснювальної роботи щодо навчання правил безпеки життєдіяльності на водних об'єктах серед населення області.

З метою запобігання травмуванню та загибелі людей внаслідок порушення елементарних правил безпеки життєдіяльності, виховання культури безпечної поведінки надсилаємо Вам експрес-інформацію та просимо сприяти проведенню інформаційно-роз'яснювальної роботи серед фахівців Вашого відомства. Давайте разом дбати про безпеку! Щиро запрошуємо до співпраці, яка є необхідною для підвищення рівня обізнаності людей щодо правил безпеки життєдіяльності. Лише разом ми зробимо життя безпечним!

Заходи безпеки при купанні

• Купатися краще вранці або ввечері, коли сонце гріє, але немає небезпеки перегрівання.

• Плавати у воді можна не більше 20 хвилин, причому цей час слід збільшувати поступово, починаючи з 3-5 хвилин.

• Не можна пірнати у воду після тривалого перебування на сонці. При різкому охолодженні у воді настає рефлекторне скорочення м'язів, що спричиняє припинення дихання.

• Забороняється входити у воду в стані алкогольного сп'яніння. Алкоголь блокує нормальну діяльність головного мозку.

• Якщо немає поблизу обладнаного пляжу, треба вибрати безпечне для купання місце з поступовим ухилом та твердим і чистим дном.

• У воду заходьте обережно. Ніколи не пірнайте в незнайомих місцях.

• Не запливати далеко, особливо за буї, тому що можна не розрахувати своїх сил.

• У водоймах з великою кількістю водоростей потрібно намагатися плисти поблизу самої поверхні води, не робити різких рухів, щоб не заплутатись.

• Якщо ж руки або ноги заплуталися в стеблах, необхідно зупинитися (прийняти положення "поплавка", "спливання") і звільнитися від них.

• Дуже обережно плавайте на надувних матрацах і надувних іграшках. Вітром їх може віднести дуже далеко від берега, а хвилею – захлеснути, із них може вийти повітря, і вони втратять плавучість.

• Купання з маскою, трубкою і ластами потребує особливої обережності. Не можна плавати з трубкою при сильних хвилях.

Не жартуйте на воді:

- не підпливайте під тих, хто купається;
- не хапайте їх за ноги;
- не "топіть";
- без потреби не кличте на допомогу і т. ін.;
- купання дітей має відбуватися тільки під наглядом дорослих, які добре вміють плавати;
- вчитися плавати потрібно під керівництвом інструктора або батьків. Навчити плавати свою дитину - обов'язок такий самий, як навчити її переходити вулицю.

Впевнено триматися на воді можна навчити за 5-7 днів, і це вже перший крок до безпеки: діти тонуть не тільки в ставках і річках, але й у бочках із водою, в домашніх ваннах, залишені батьками, дорослими "буквально на одну хвилинку".

- Не лишайте біля води малят, вони можуть оступитися і впасти, захлинутися водою або потрапити в яму;
- не запливайте за обмежувальні знаки, які відділяють акваторію з перевіреним дном, визначеною глибиною, тут гарантована відсутність водовертей (чорториїв) та інших небезпек;
- не треба відпливати далеко від берега або перепливати водойми на заклад. Довести своє вміння плавати можна, пропливши декілька разів ту саму дистанцію вздовж берега;
- не наближатися до суден, човнів і катерів, які пропливають поблизу вас. Порушення цих правил залишаються головною причиною загибелі людей на воді.

Що робити, якщо на ваших очах тоне людина

Негайно оцініть обстановку та подивіться, чи немає поруч рятувального засобу. Ним може бути все, що збільшить плавучість людини і що ви в змозі до неї докинути.

Уміння надати допомогу при нещасних випадках потрібне кожній людині. Особливо складно це робити без використання рятувальних засобів (човнів, катерів та ін.). Якщо ви кинулися на допомогу, то треба максимально враховувати плин води, вітер, відстань до берега. Наближаючись, намагайтеся заспокоїти і підбадьорити плавця, що вибився із сил. Якщо це вдалося і постраждалий може контролювати себе, він повинен триматися за плечі свого рятівника. Якщо ж постраждалий не контролює своїх дій – поводитися з ним треба жорстко, не даючи йому впасти у стан паніки.

Елементарна техніка рятування

Підпливши до потопаючого, треба пірнути під нього й одним із прийомів захоплення транспортувати до берега.

У випадку, якщо потопаючому вдалося схопити вас за руки, ноги або шию, звільняйтеся і негайно пірнайте. Інстинкт самозбереження змусить потерпілого вас відпустити. Якщо ж він уже занурився у воду, не припиняйте спроб знайти його там.

Коли потерпілого витягнуте на берег, основну увагу слід звернути на колір шкіри, дихання, серцеву діяльність, рефлекси очей, ширину зіниць. Допомога надається залежно від його стану.

Правила поводження під час відпочинку на водних об'єктах:

1. Варто пам'ятати, що основними умовами безпеки є правильний вибір і обладнання місць для купання; навчання дорослих та дітей плаванню, суворе дотримання правил поведінки під час купання і катання на плавзасобах, постійний контроль за дітьми у воді з боку дорослих. Відпочинок на воді допускається тільки у спеціально відведених місцевими органами влади та обладнаних для цього місцях. Безпечніше відпочивати на воді у світлу частину доби. Купатися дозволяється в спокійну безвітряну погоду при температурі води не менше +18, повітря не нижче +24.
2. Не лізьте у воду в незнайомому для вас місці, уникайте води із швидкою течією, не заходьте у воду напідпитку, ніколи не плавайте наодинці, особливо якщо не впевнені у своїх силах; купаючись на «дикому пляжі» чи у незнайомому місці – не пірнайте з берега, гірки, дерева; у воду слід входити неспішно, обережно пробуючи дно ногою; купатися краще там, де є рятувальні служби; особливо слідкуйте за дітьми: їхня поведінка у воді не передбачувана; до плавок потрібно прикріпляти шпильку, якщо далеко від берега судома зведе руку чи ногу, укол шпилькою допоможе відновити еластичність м'язів; утримуйтеся від далеких запливів: переохолодження – головна причина трагічних випадків. На рівнинних річках є багато ям і вирів. Вони підступно зустрічаються біля піщаних кос, під берегом, де особливо полюбляють купатися діти.
3. На морі треба завжди зважати на хвилі, які можуть перевернути людину при вході у воду. Не намагайтеся плисти проти хвилі. Варто бути обережними біля водорізів. Не пірнайте з них, бо можна впасти – вони дуже слизькі від водоростей. Не запливайте за буйки! Великою бідою може обернутися пірнання на мілководді або в незнайомих місцях. У таких випадках можливі травми шийного відділу хребта з пошкодженням спинного мозку.
4. Якщо човен перевернувся, головне не розгубитися. Навіть коли перекинувся, він і тоді ще певний час тримається на воді, отже, треба зберігати спокій, і до прибуття рятувальників триматися за човен, штовхаючи його до берега. Той, хто добре вміє плавати, у першу чергу повинен допомогти тому, хто не вміє, підтримувати його на плаву. Рятувати треба спочатку одного потопаючого, а потім іншого, допомогти вплав одночасно кільком людям неможливо. Під час катання дітей необхідна присутність дорослого в кожному човні. Він мусить уміти керувати судном, добре плавати, знати прийоми надання невідкладної допомоги постраждалим на воді. Основною причиною загибелі людей на воді є

страх. У більшості випадків тонуть люди, котрі вміють плавати, і з самовпевненістю запливають далеко від берега. Там вони можуть потрапити у потік холодної води. Тоді починає зводити ноги і хапає корч. У цій ситуації головне – не злякатися. Треба зануритися у воду і сильно потягти рукою на себе ступню за великий палець.

БЕЗПЕКА НА ВОДІ

Щоб уникнути нещасних випадків НЕ МОЖНА:

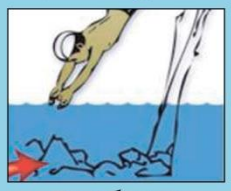

Стрибати з обривів і веж, не перевіривши дно.

Запливати за буйки або намагатися перепливати водоймища.

Влаштовувати на воді небезпечні ігри.

Далеко відпливати від берега на надувних матрацах і кругах, якщо ви не умієте плавати.

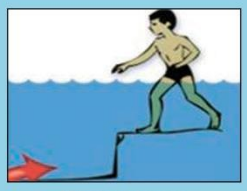

Купатися в неустановлених місцях.

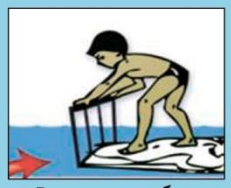

Залишати без нагляду дітей, що стоять біля води.

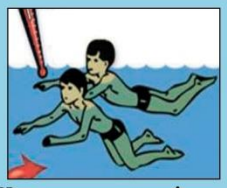

Купатися у воді при температурі нижче 18°С.

Подавати хибні сигнали тривоги.

Кататися на саморобних плотах.

Підпливати до суден, човнів і катерів, що близько проходять.

Що робити якщо людина тоне:

- **скористатися плавзасобами** (човен, надувний матрац, автомобільна камера і т.д.);
- **за відсутності плавзасобів до потопаючого слід пливти удвох, утрьох;**
- **ті, хто залишився на березі, викликають «швидку допомогу».**

Дії:

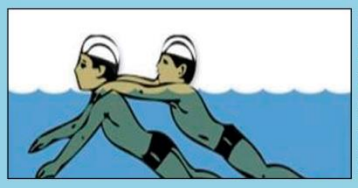

Наблизившись до потопаючого, поясніть йому, щоб він вхопився за ваше плече однією рукою і активно працював ногами.

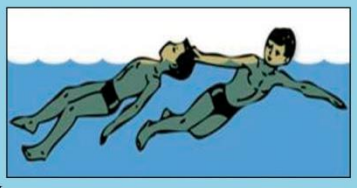

Якщо ваші слова не допомагають, схопіть потопаючого за волосся, або обхопіть однією рукою навколо шиї, підведіть над водою обличчя і тягніть на берег.

Перша допомога:

Потерпілий при свідомості:
- зняти мокрий одяг і переодягнути в суху білизну;
- тепло укутати;
- напоїти гарячим чаєм, або кавою.

Потерпілий у непритомному стані:

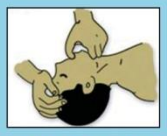

1. Очистити ротову порожнину від мулу і твані.
2. Видалити з дихальних шляхів і шлунку воду. Необхідно стати на одне коліно, потерпілого покласти животом на своє стегно, натискаючи на спину потерпілого, стискати його груди.
3. Після того, як вода витече, потерпілого укласти на спину.
4. Якщо нормальне дихання не відновилося, зробити штучне дихання.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ НА ВОДІ:

- купатися слід лише в спеціально відведених та обладнаних місцях;
- безпечніше відпочивати на волі у світлу частину доби, але не під час обідньої спеки;
- обережно поводитися на надувних матрацах та іграшках для дітей.
- не варто купатися відразу після прийому їжі та в нетверезому стані;
- не можна купатися наодинці й запливати за обмежувальні знаки;
- не треба купатися довго, краще заходити у воду на 15-20 хвилин.

Головне управління ДСНС України у Запорізькій області

СОНЯЧНИЙ/ТЕПЛОВИЙ УДАР

Вірогідність отримати у спеку сонячний або тепловий удар найбільша у дітей та людей, які страждають серцево-судинними захворюваннями

СИМПТОМИ:

Тепловий удар:

- втрата свідомості;
- збільшення зіниць;
- носова кровотеча;
- блювота, жага;
- утруднене дихання;
- пришвидшений пульс;
- підвищення температури тіло до 39ОС;
- біль у м'язах;
- суха та гаряча шкіра.

Сонячний удар:

- сильний головний біль;
- потемніння в очах;
- запаморочення;
- нудота;
- почервоніння шкіри.

ПЕРША ДОПОМОГА:

- перенести постраждалого в затінок, або в прохолодне приміщення;
- вкласти людину на спину, при тепловому ударі голову підняти, при сонячному опустити;
- зняти одяг, розв'язати пасок;
- тіло обтерти холодною водою, обгорнути вологим простирадлом;
- на голову покласти холодний компрес;
- дати випити холодний напій.

ЯК КРАЩЕ ПЕРЕНЕСТИ СПЕКУ:

Уникати тривалого перебування на сонці

Знизити фізичні навантаження

Скоротити споживання алкоголю

Відмовитися від куріння

Скоротити кількість їжі

Пити воду (1,5 - 2,5 л на добу)

Виставляти температуру на кондиціонері 23 - 26°

Частіше приймати душ

Прикривати родимки і родимі плями

Носити легкий, вільний одяг з натуральних тканин

Головне управління ДСНС України у Запорізькій області